

Výrobca: Explosia a.s., Pardubice - Semtín
Distribútor: Explosia SK s.r.o., Bratislava

NÁVOD NA POUŽÍVANIE

banská skalná trhavina

POLONIT E

I. Rozsah a podmienky používania

1. Banská skalná trhavina POLONIT E (ďalej len trhavina) je sypkej konzistencie, červenej farby, a môže sa používať pri trhacích prácach na povrchu i v podzemí v prostredí bez nebezpečenstva výbuchu plynov, pár a prachu ako banská skalná trhavina za podmienok uvedených v tomto návode a v predpisoch o výbušninách.
2. Trhavina sa nesmie používať v materiáloch, kde by jej použitie mohlo spôsobiť ich požiar alebo výbuch.
3. Najmenší dovolený (medzný) priemer trhaviny je 50 mm.
4. Dodávaná a používaná trhavina nesmie mať vlastnosti uvedené v podnikovej norme TDV 659/16, vydanéj Explosia a.s., Pardubice – Semtín, a v certifikáte ES o preskúšaní typu č. 1395-004/2007.
5. Voľne sypaná trhavina sa môže používať pre komorové a clonové odstrely.
6. Každý, kto príde do styku s trhavinou, musí postupovať s najväčšou opatrnosťou a dodržiavať predpisy o výbušninách a tento návod tak, aby neohrozil svoju bezpečnosť a bezpečnosť iných osôb a majetku. Nakladať s trhavinou a zachádzať s ňou môžu len osoby zdravotne a odborne spôsobilé, a to pri dodržiavaní obecné záväzných právnych predpisov, najmä zákona č. 58/2014 Z.z. o baníckej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe, v znení neskorších predpisov, a vyhlášky Slovenského banského úradu SR(SBÚ) č. 288/2015 Z.z., o výbušninách, v znení neskorších predpisov.

II. Roznet a nabíjanie

1. K roznetu trhaviny sa musí použiť priemyslová rozbuška s iniciačnou mohutnosťou nie menšou než má referenčná rozbuška REF.DET 3 (0,6 g Np) v zmysle STN 13763-15. Trhavinu možno rozneť aj bleskovicou (12g/m) tak, že bleskovička je na opačných koncoch náložky uviazaná dvoma slučkami, a tým je zabezpečená proti uvoľneniu.
2. Do komôr sa trhavina môže ukladať iba v obaloch. Do vývrtu sa môže trhavina voľne sypať; náložky trhaviny sa môžu zasúvať alebo spúšťať voľným pádom do hĺbky max. 40 m.
3. Trhavina sa nesmie pneumatically nabíjať do vývrtov.
4. Náložky trhaviny sa nesmú deliť.

III. Vodovzdornosť

1. Voľne sypaná trhavina sa smie použiť len v suchom prostredí.
2. Náložkovaná trhavina v polyetylénovom obalu je odolná proti vode.
3. Náložky trhaviny v originálnych nepoškodených polyetylénových obaloch o priemeru min. 50 mm sa môžu použiť pod vodou, pričom vodná expozícia trhaviny nesmie prekročiť 3 hodiny a pretlak 0,01 MPa (1 m vodného stĺpca).

IV. Teplotné rozmedzie pri používaní trhaviny

1. Trhavina mrazom netvrdne.
2. Teplota trhavinej masy, pri ktorej môže byť trhavina používaná, je od -20 °C do +30 °C. V tomto teplotnom rozmedzí nie je doba expozície obmedzená.
3. Trhavina tvrdne pri teplotách nad +32 °C.
4. Ak však trhavina stvrdne a nedá sa nenásilným spôsobom (napr. hnetením rukou) uviesť do pôvodného stavu, nesmie sa používať.

V. Spotrebná a záručná doba a skladovacie podmienky

1. Spotrebná a záručná doba trhaviny je 6 mesiacov od dňa výroby za predpokladu, že je skladovaná v nepoškodených expedičných obaloch a v priestoroch, kde relatívna vlhkosť ovzdušia neprekročí 80% a teplota sa pohybuje v rozmedzí od -20 °C do +25 °C.
2. U voľne sypanej trhaviny nedochádza pri stohovaní 6 vriec k stvrdnutiu trhaviny do takej miery, aby sa stala nepoužiteľnou.

VI. Zariadenia pre dopravu a skladovanie

Trhavina je pre účely železničnej a cestnej dopravy zaradená podľa RID a ADR takto:
UN 0082, TRHAVINA, TYP B, 1.1D

Pre účely skladovania platí Vyhláška MH SR č.288/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorých je trhavina zaradená do triedy a skupiny nebezpečenstva A III., por.č. 7.

VII. Balenie a označovanie trhaviny

1. Trhavina je dodávaná voľne sypaná alebo v náložkách s minimálnym priemerom 50 mm. Voľne sypaná trhavina sa dodáva v samonosných vreciach o hmotnosti 25 kg. Náložky sú balené do PE-hadice. Expedičným obalom pre veľkopriemerové náložky je krabica z viacvrstvovej lepenky alebo je trhavina balená podľa dohody výrobcu s odberateľom. Expedičný obal je nevratný, schválený pre prepravu nebezpečného tovaru triedy 1 podľa ADR a RID. Pre uľahčenie manipulácie sú expedičné obaly uložené na normalizovanej palete.
2. Prepravné (expedičné) obaly musia byť opatrené údajmi, predpísanými STN EN 66 8011 a nariadením č. 1272/2008/EU (CLP). Okrem toho musí byť trhavina označená identifikátorom sledovateľnosti v súlade so zákonom č. 298/2012 Z.z. v zmyslu nariadenia vlády.

VIII. Spôsob ničenia

1. Trhavina sa ničí iba výbuchom na určenom mieste na povrchu. Na iniciáciu trhaviny sa musí použiť počínová náložka s minimálnou hmotnosťou 200 g a detonačnou rýchlosťou min. 2 200 m.s⁻¹.

Pri manipulácii s trhavinou určenou k zničeniu a pri jej ničení s musí postupovať ako pri používaní trhavín k trhacím prácam a musia byť dodržané príslušné bezpečnostné predpisy o výbušninách (vyhl. SBÚ SR č. 288/2015 Z.z., v znení neskorších predpisov).

2. Prípadné zvyšky trhaviny je potrebné opatrne zmiesť a uložiť do nepriepustných obalov.
3. Obaly sa likvidujú podľa platných predpisov o obaloch (zákon č. 79/2015 Z.z.), zvyšky trhaviny sa ničia iba výbuchom na mieste určenom pre likvidáciu výbušnín v súlade s predpismi SBÚ.

IX. Upozornenie na nebezpečné vady

U trhaviny sa nepredpokladá výskyt nebezpečných závad.

X. Likvidácia zlihávk

Pri likvidácii zlihávk sa postupuje podľa príslušných ustanovení Vyhlášky MH SR č.200/2015 Z.z., v znení neskorších predpisov.

XI. Ochrana zdravia a bezpečnosť pri práci

Údaje o ochrane zdravia a bezpečnosti pri práci sú uvedené v karte bezpečnostných údajov výrobku, ktorá sa prikladá k návodu na používanie, ku každej dodávke.

XII. Požiarna ochrana

Trhavina je horľavá a môže z horenia prejsť do detonácie.

V prípade požiaru nehasiť a evakuovať okolie do bezpečnej vzdialenosti. Pri horení vznikajú toxické a dráždivé plyny najmä oxidy dusíku a oxid uhoľnatý. Pokiaľ sa požiar trhaviny netýka a je možné s ním bojovať z chráneného priestoru, je treba zabrániť tomu, aby požiar trhaviny zasiahol. Ak je trhavina na dopravnom prostriedku a ak je to možné, je dôležité odtrhnúť dopravný prostriedok do otvoreného priestoru, aby sa zabránilo ohrozeniu osôb.

XIII. Fyzikálne a funkčné parametre

Základné technické požiadavky podľa TDV 659/16:

Znak kvality	Merná jednotka	Hodnota	
		do 1.týždňa po výrobe	na konci spotrebnej doby
Kyslíková bilancia	% O ₂	+ 0,1	
Merný objem splodín výbuchu	<i>min.</i> dm ³ . kg ⁻¹	905	
Výbuchová teplota	<i>min.</i> °C	3100	
Výbuchové teplo	<i>min.</i> kJ.kg ⁻¹	5138	
Teplota vzbuchu	<i>min.</i> °C	180	
Citlivosť k nárazu	<i>min.</i> J	10	
Detonačná rýchlosť Ø 50 mm	<i>min.</i> m.s ⁻¹	3500	
Prenos detonácie za sucha (Ø 50 mm)	<i>min.</i> cm	2	
Brizancia oloveným valčekom	<i>min.</i> mm	10	
Jedovaté plynné splodiny výbuchu	<i>max.</i> dm ³ CO.kg ⁻¹	40	

XIV. Údaje vyplývajúce z legislatívy

Na trhavinu ako výbušninu sa spolu so zákonom č. 58/2014 Z.z., v znení neskorších predpisov, vzťahuje zákon č. 163/2001 Z.z. Trhavina je stanovený výrobok podľa zákona č. 51/2017 Z.z., v znení neskorších predpisov, a nariadení vlády č. 131/2016 Z.z., v znení neskorších predpisov.

V Pardubiciach, dne 23.5.2017

Tento Návod na použitie je doslovným prekladom do slovenského jazyka z Návodu na použitie vydaného výrobcom Explosia a.s. Pardubice – Semtín